

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 10Co/207/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214221253  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2214221253.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Terézie Mecelovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, vo veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, Bratislava, IČO: 31 749 542, zastúpeného: GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovaným: 1/ X. R., nar. X. H. XXXX, bytom F. R. XXX, 2/ F. R., nar. XX. A. XXXX, T. X. XXX, zastúpenej advokátkou: JUDr. Albína Vágóová, Ružová 265, Dunajská Streda, o zaplatenie 14.902,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 13. februára 2018 č. k. 15C/180/2016-280, takto

### rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 21.1.2016 č. k. 10Ro/472/2014-32 v celom rozsahu, II. žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu vo výške 14.902,75 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 721,42 eur, s úrokom z omeškania vo výške 69,98 eur, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.183,55 eur od 6.11.2014 do 25.2.2015, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 14.902,75 eur od 26.2.2015 do zaplatenia, s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 465,45 eur a zmluvnú pokutu vo výške 1.562,42 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, III. vo zvyšku žalobu zamietol, IV. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 12 ods. 1 zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení účinnom v čase uzatvorenia (ďalej len „ZoŠFRB“), § 365, § 369 ods. 1, § 497, § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len Obchodný zákonník), § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (platného a účinného do 01.02.2013), § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

Vecne dôvodil, že žalobca ako štátny účelový fond, t. j. právnická osoba zriadená osobitným zákonom a súčasne finančná inštitúcia slúžiaca na implementáciu nástrojov finančného inžinierstva podľa osobitného predpisu ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzatvorili dňa 29.5.2001 zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 201/1232/2001, na základe ktorej bola žalovaným poskytnutá podpora vo

forme úveru vo výške 19.916,35 eur (600.000 Sk) s dobou splatnosti 30 rokov a to na realizáciu stavby rodinného domu. Zmluva bola uzatvorená podľa ustanovení ZoŠFRB. Poskytnutý úver mali žalovaní splatiť pri základnej úrokovej sadzbe vo výške 3,6 % p. a. formou mesačných splátok vo výške 90,25 eur (2.728 Sk). Žalovaní boli v omeškaní so zaplatením viacerých mesačných splátok poskytnutého úveru, preto žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval žalovaných dňa 2.7.2014 k úhrade zameškaných splátok, na čo však žalovaní nereagovali. Z dôvodu pretrvávajúceho neplnenia si zmluvných povinností zo strany žalovaných došlo zo strany žalobcu k odstúpeniu od predmetnej zmluvy listom z 22.12.2014 v súlade s ust. čl. VIII. bod 8.4 zmluvy. Tým sa stal celý dlh žalovaných splatným.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že v danom prípade sa nejedná o zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalobca nespĺňa pojmové znaky dodávateľa ako subjektu spotrebiteľských právnych vzťahov (preto ani na premlčanie sa ex offo neprihliadalo). Žalobca nie je subjektom, ktorý cielene vytvára zisk, resp. ktorý by bol oprávnený svoje zdroje (zisk) vyplácať svojmu vedeniu, resp. zamestnancom. U žalobcu absentuje hlavný účel podnikateľskej a obchodnej činnosti. Štátny fond rozvoja bývania je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t. j. financovanie priorit štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Účelom činnosti štátneho fondu rozvoja bývania nie je dosahovanie zisku. V danej veci ide o absolútny obchodný záväzkový vzťah. Zmluva o úvere je úverovou zmluvou uzatvorenou podľa § 497 Obchodného zákonníka, to znamená, že na ustanovenia zmluvy o úvere sa vzťahujú právne normy Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.3.2012 sp. zn. 5 Cdo 120/2010.

K námietke žalovanej 2/ ohľadom zániku jej záväzku z úverového vzťahu vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) súd prvej inštancie uviedol, že táto námietka bola neopodstatnená. Rozsudok o vyporiadaní BSM je záväzný len vo vzťahu k účastníkom konania (vtedy podľa § 159 ods. 2 O.s.p.). Rozsudok, ktorým dôjde k vyporiadaniu BSM nie je záväzný voči tretím osobám a nemá vplyv na zmenu v osobe dlžníka. Ak súd určil, že určitý dlh je povinný splatiť jeden z bývalých manželov, takéto rozhodnutie nemá žiadne účinky voči veriteľovi, ktorý sa môže rozhodnúť, voči ktorému z dlžníkov si uplatní nárok. V takomto prípade by účastníkovi, ktorý nebol povinný splatiť dlh podľa rozhodnutia súdu alebo dohody o vyporiadaní BSM, vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči druhému z účastníkov, ktorý by si musel uplatniť v súdnom konaní. V predmetnom úverovom vzťahu nedošlo k žiadnej zmene v osobe dlžníkov, ani k žiadnej dohode, ktorá by bola uzavretá so žalobcom ako veriteľom, resp. na čo by dal veriteľ súhlas. Vo vzťahu k žalobcovi (veriteľovi), ktorý úver poskytol, preto aj naďalej vystupujú ako dlžníci obaja žalovaní, ktorým bol úver poskytnutý. Dlž žalovanej 2/ z titulu vyporiadania BSM voči žalobcovi nezanikol. Nakoľko záväzok žalovanej 2/ z predmetnej úverovej zmluvy nezanikol, doručenie odstúpenia od tejto zmluvy dňa 27.1.2015 znamenalo platné a účinné odstúpenie, vykonané v súlade s čl. VIII. bod 8.4 zmluvy (fikcia doručenia odstúpenia od zmluvy podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalovaná 2/ namietala uplatnenie fikcie len všeobecne, bez bližšieho odôvodnenia, jej námietka bola nejasná a neopodstatnená.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba bola dôvodná v časti zosplatennej nesplatennej istiny, ako aj v časti uplatneného príslušenstva (až na jeho jednu časť), i v časti zmluvnej pokuty v zmysle čl. VIII bod 8.5 zmluvy o úvere. Zmluvná pokuta bola dohodnutá vo výške 10 % z dlžnej sumy so splatnosťou do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi, pričom súd takto dojednanú zmluvnú pokutu považoval za primeranú aj s poukazom na podmienky uplatnenia zmluvnej pokuty v zmysle čl. VIII. bod 8.4 zmluvy. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky boli taktiež oprávnené. Žalovaní sa dostali do omeškania s úhradou splátok, preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi vyčíslené riadne úroky, úroky z omeškania do zosplatenia úveru, resp. z nesplatených splátok splatných pred odstúpením (721,42 eur + 69,98 eur) a aj nevyčíslené úroky z omeškania zo sumy 1.183,55 eur od 6.11.2014 do 25.2.2015. Súd tiež žalobcovi priznal úrok z omeškania od 26.2.2015 (dátum prevzatia odstúpenia + 30 dní) do zaplatenia z nesplatennej istiny vo výške 14.902,75 eur, a to vo výške 8,05 % p.a. (základná úroková sadzba ECB bola vtedy 0,05 % a zvýšená o 8 %-ných bodov predstavuje výšku úroku z omeškania 8,05% p.a.).

Pokiaľ išlo o uplatnený zmluvný úrok vo výške 3,6 % ročne zo sumy 14.902,75 eur od 26.2.2015 do zaplatenia, súd tento nárok žalobcovi nepriznal, nakoľko veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Na uvedenom pritom nič nemení ani prípadná dohoda zmluvných strán v danom smere, resp. úprava v zmluve alebo v jej súčasťach, pretože táto je pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Súd preto tento nárok žalobcovi nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol.

V časti o trovách konania súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne úspechom žalobcu v plnom rozsahu (v časti istiny rozhodujúcej pre určenie pomeru úspechu).

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti vo veci samej (úrok po zosplatnení) podal žalobca včas odvolanie s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe aj v tejto časti, alternatívne navrhol v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. V tejto časti sa javí žalobcovi rozhodnutie súdu prvej inštancie ako nedostatočne odôvodnené (zmätočné). Žalobca si uplatňuje okrem úroku z omeškania aj zmluvný úrok vyplývajúci z ustanovenia článku IV. zmluvy o úvere. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka je oprávnením veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Požiadavka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (dlžnú sumu) vyplýva zo zmluvy o úvere. Aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere a trvá, resp. pokračuje aj po účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy. Odstúpením dochádza k zmene existujúceho záväzku s tým, že žalobcovi zostáva zachovaný nárok na vrátenie nesplatennej časti úveru spolu s úrokom, prípadne ďalšími sankciami. Žalobca je oprávnený požadovať úrok nielen do času odstúpenia od zmluvy, ale aj za obdobie po odstúpení (v zmysle § 506 Obchodného zákonníka) až do úplného vrátenia nesplatennej časti úveru. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Partizánske zo dňa 15.2.2018 č. k. 3Cb/47/2016-124, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 113/2008 a iné. Výklad zákona súdom prvej inštancie v konečnom dôsledku zvyhodňuje dlžníkov tým, že sú povinní zaplatiť len nesplatenú istinu spolu s úrokom z omeškania. Takýto stav však diskriminuje tých dlžníkov, ktorí riadne a včas splácajú istinu s prislúchajúcim zmluvným úrokom, a to až do doby úplného vrátenia peňažných prostriedkov. Pri aplikácii uvedených ustanovení na daný právny vzťah tak preukázateľne dochádza k diskriminácii disciplinovaných dlžníkov oproti tým, ktorí porušujú svoje zmluvné povinnosti.

3. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti vo veci samej podala žalovaná 2/ včas odvolanie s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby v celom rozsahu vo vzťahu k žalovanej 2/. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa nestotožňuje, považuje ho za nespravodlivé. Žalovaná už v podanom odpore namietala nedostatok svojej pasívnej legitímácie. S jej argumentáciou sa súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadal. Zároveň sa nestotožňuje s posúdením predmetného vzťahu ako absolútneho obchodu podľa § 497 Obchodného zákonníka. Nerozlučné spoločenstvo žalovaných zaniklo dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode, t. j. 10.11.2006. Následne došlo k vyporiadaniu BSM súdnou cestou a to rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 19.7.2013 sp. zn. 5C/350/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 24.9.2013. Zastáva názor, že rozhodnutie o vyporiadaní BSM ako také je záväzné pre všetky subjekty občianskoprávnych vzťahov, aj pre žalobcu. Právoplatnosťou rozhodnutia došlo k postúpeniu záväzku z titulu úverovej zmluvy a postavenie žalovanej 2/ ako dlžníčky už neexistuje. Autoritatívnym rozhodnutím súdu bol žalovaný 1/ zaviazaný na splnenie celého dlhu voči žalobcovi z úverovej zmluvy a preto mal byť len žalovaný 1/ zaviazaný napadnutým rozsudkom na plnenie. Pasívna solidarita voči žalobcovi zanikla rozhodnutím súdu o vyporiadaní BSM. Spoločný záväzok žalovaných neexistuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto smere je preto nesprávne a dôjde ním k dvojitému postihu žalovanej 2/. Počnúc dňom 24.9.2013 žalovaná 2/ už nie je dlžníkom žalobcu, preto nemohol žalobca ani platne a účinne odstúpiť vo vzťahu k jej osobe od úverovej zmluvy. Navyše sa nestotožňuje s argumentáciou o fikcii doručenia odstúpenia od zmluvy žalovanému 1/. V závere odvolania poukázala na svoje nepriaznivé majetkové a sociálne pomery. Uviedla, že nie je správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, keď priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania.

4. Žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej žalovanou 2/ (vyhovujúca časť) ako vecne správny potvrdiť. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s argumentáciou žalovaných, jeho rozhodnutie je preskúmateľné a dostatočne v tejto časti i odôvodnené. Tvrdenia žalovanej 2/ považuje za účelové a tendenčné. Rozvod manželstva a vyporiadanie BSM nemá žiaden vplyv na záväzok žalovanej 2/ voči žalobcovi. V následnom písomnom vyjadrení sa vyjadril k rozhodnutiam súdov a posudzovaniu predmetného vzťahu ako spotrebiteľského a v ďalšom poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 106/2018.

5. Žalovaní 1/, 2/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

6. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, keďže podľa § 470

ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené a rozhodnutie v ním napadnutej časti je dôvodné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti treba (napriek námietkam žalovanej 2/) považovať za vo výroku vecne správny, keď súd prvej inštancie v miere postačujúcej pre rozhodnutie zistil skutkový stav a vec aj správne posúdil po právnej stránke.

Odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia v časti, ktorej žalobe vyhovel (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

7. V preskúmvanej veci založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vo vyhovujúcej časti na názore, že predmetný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovanými na základe zmluvy o úvere nie je vzťahom spotrebiteľským, pričom vyporiadanie BSM medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ rozhodnutím súdu nemá vplyv na trvanie záväzku žalovanej 2/ vo vzťahu k žalobcovi.

8. V analogickej právnej veci žalobcu už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 29.4.2019 sp. zn. 4 Cdo 106/2018 konštatoval, že právny vzťah založený medzi žalobcom a žalovaným z titulu zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzavretej podľa ustanovení ZoŠFRB, nie je spotrebiteľskou zmluvou, alebo sa jedná o čisto obchodnoprávny vzťah. Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že žalobca (ŠFRB) je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Činnosť žalobcu nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Dovolací súd v predmetnom rozhodnutí tiež poukázal na to, že ponímanie osoby dodávateľa v čl. 2 písm. c/ smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa vzťahuje (len) na zmluvy, ktoré podliehajú tejto smernici. Podľa čl. 1 bod 2. tejto smernice „Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“ Do rozsahu tejto smernice nespádajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu. ŠFRB nemôže pri poskytovaní podpory bývania vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky, fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok, uzavrieť. Na takto zákonom regulované zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. Na podporu správnosti uvedeného záveru dovolací súd poukázal na to, že zákonodarca vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených ZoSÚ. Rovnako je ŠFRB vylúčený aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 4 písm. i/). Žalobca je tak inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický

nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. Podporu zo ŠFRB možno poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstať finančné prostriedky na kapitálovom trhu. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. ŠFRB nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, tak ako to má na mysli náš právny poriadok. Keďže však ochranu spotrebiteľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ, teda v zmysle cieľov komunitárneho práva, bolo nutné posúdiť, či ŠFRB je možné chápať ako dodávateľa v zmysle chápania tohto pojmu cez optiku komunitárneho práva. Ani v tomto prípade ale nebolo možné dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka

9. Rovnako tak konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo/9/2019.

10. Odvolací súd nevidí žiadny dôvod na odklon od právneho názoru vysloveného vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V tomto smere, keď súd prvej inštancie neaplikoval predpisy týkajúce sa úpravy spotrebiteľských vzťahov, postupoval správne.

11. Pokiaľ ide o námietku žalovanej 2/ v súvislosti s vyporiadaním BSM, v riešení tejto otázky sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že uvedené vyporiadanie nemá vplyv na nárok žalobcu voči žalovanej 2/.

12. Vyporiadanie spoločných práv a povinností sa týka len vzťahov medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi dohody o vyporiadaní BSM. Všetky práva tretích osôb pochádzajúce zo záväzkového vzťahu uzavretého s manželmi za trvania BSM, zostávajú teda nedotknuté. Dohoda o vyporiadaní BSM/rozhodnutie súdu o vyporiadaní BSM má totiž vo vzťahu k tretím osobám charakter akéhosi postúpenia záväzku na jedného z manželov, ktoré však vo vzťahu k nim nemá žiadnu právnu relevanciu. Všetky práva žalobcu, ktoré mu vznikli zo záväzkového vzťahu za trvania BSM, bez ohľadu na to, či bol dlh v dohode/rozhodnutí súdu o vyporiadaní BSM vyporiadaný a akým spôsobom, zostávajú nedotknuté (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.5.2008 sp. zn. 2 Cdo 113/2007). Predmetná námietka žalovanej 2/ preto nebola dôvodná.

13. Len pre úplnosť odvolací súd uvedie, aj keď (všeobecná) námietka k fikcii doručenia sa týka žalovaného 1/, že názor súdu je v súlade s výkladom ust. 45 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície. Dôjdením do sféry dispozície možno rozumieť dôjdenie prejavu vôle do takej sféry, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom danej písomnosti oboznámi (môže objektívne oboznámiť). Posudzovanie situácie z objektívneho hľadiska posilňuje dobromyseľnosť i právnu istotu subjektov právnych vzťahov. K účinnému doručeniu neprítomnej osobe nie je nevyhnutné, aby sa adresát s prejavom vôle skutočne oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť tak vykonať (uloženie zásielky na pošte dňa 29.12.2014, ktorá zásielka bola doručovaná na adresu trvalého pobytu).

14. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovanej 2/ neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť rozsudku v napadnutej časti, preto odvolanie žalovanej 2/ z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

15. Pre úplnosť sa dodáva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania (strany), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04).

16. Odvolací súd, osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie pokiaľ ide o vyhovujúcu časť, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej potvrdil.

17. Čo sa týka odvolania žalobcu v zamietajúcej časti úroku po zosplatnení (odstúpení od zmluvy), odvolací súd uvádza nasledovné.

18. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020).

19. Uvedenou otázkou i keď v spotrebiteľskej veci sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020 (a súčasne možno konštatovať, že i iné senáty dovolacieho súdu sa s predmetným rozhodnutím stotožnili) pričom konštatoval, že v § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, a ani zo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá, ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Závazok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Následne sa zaoberal trvaním tejto povinnosti platiť úroky z úveru s prihliadnutím ale na spotrebiteľský charakter veci.

20. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd preto zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej (ktorý nepriznal veriteľovi zmluvné úroky po zosplatnení, odstúpení od zmluvy), v časti trov konania (závislý výrok) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (odvolacie konanie nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie, porov. i uznesenie Krajského súdu v Trnave z 30.6.2019 sp. zn. 10Co/266/2019).

21. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, viazaný právny názorom odvolacieho súdu, vychádzajúceho z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020, vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania) a vo veci opätovne rozhodnúť (potrebné bude vysporiadať sa pri riešení tejto otázky i s odlišnosťou charakteru veci v rozhodnutí najvyššieho súdu a v predmetnej veci). Pri trovách konania zväží súd prvej inštancie aplikáciu § 257 CSP vzhľadom na námietky žalovanej.

22. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

23. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

24. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.